

การสร้างชุดเสริมทักษะการเขียนทางวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

CONSTRUCTION OF ACADEMIC WRITING EXERCISES FOR UNDERGRADUATE STUDENTS

สุภัชฌา ศรีเอี่ยม^{1*}
Supatcha Sri-iam

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) สร้างชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบผลการใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง และ 3) ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ เครื่องมือที่ใช้คือ ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงวิชาการ ประกอบด้วย แบบทดสอบวัดผลการเรียนและแบบสอบถามความพึงพอใจ ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้คือ นักศึกษา จำนวน 60 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้การหาค่า E1/E2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า 1) ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีประสิทธิภาพเท่ากับ 84.90/84.43 2) ผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาในกลุ่มทดลองที่ใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาของนักศึกษาในกลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักศึกษาที่ใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ อยู่ในระดับดีมาก

คำสำคัญ: ชุดเสริมทักษะ การเขียนทางวิชาการ นักศึกษาระดับปริญญาตรี

¹หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย
มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์
ผู้นิพนธ์ประสานงาน E-mail: drsupatcha@gmail.com

ABSTRACT

The purpose of this research was to 1) develop construction of academic writing exercises for undergraduate students to achieve the 75/75. 2) compare the results of the Academic Writing Exercises for undergraduate students between experimental and control groups and between before and after the experiment, and 3) Assess students' satisfaction toward learning by using academic writing skills training. The main research instrument was Academic writing exercises standardized construction and satisfaction questionnaire. The population was the first-year students of the Faculty of Education Valaya Alongkorn Rajabhat University under The Royal Patronage. The sample group consisted of 60 students. The data were analyzed by using E1/E2 mean standard deviation and the t (t-test).

The results showed that 1) construction exercises of academic writing skills for undergraduate students had the efficiency of 84.90/84.43. 2) the achievement of students in the experimental group using construction exercises of the academic writing skill was higher than that of the control group students at the .05 level of significance, the posttest scored of students using construction exercises of the academic writing skill were higher than those of the pre-class achievement. 3) The results of the evaluation of the students' opinions on learning by using the academic writing skills training. Is very good.

Keywords: Construction Exercises, Academic Writing Skills, Undergraduate Students

บทนำ

การเขียนเชิงวิชาการเป็นงานเขียนที่มีลักษณะเป็นงานเขียนประเภทแบบแผน ซึ่ง เถลิง พันธุ์เถลิงอมร (2558) กล่าวสรุปได้ว่า งานเขียนเชิงวิชาการ หมายถึงงานเขียนเพื่อประโยชน์ทางวิชาการด้านใดด้านหนึ่ง โดยมีทฤษฎีหรือหลักการอย่างใดอย่างหนึ่งสนับสนุน มีแหล่งข้อมูล แหล่งอ้างอิง และวิธีค้นคว้าที่เป็นระบบในการนำเสนอ ผู้เขียนอธิบายเนื้อหาและขยายความอย่างชัดเจน เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องนั้นได้ ส่วนภาษาที่ใช้ ส่วนใหญ่มักเป็นภาษาระดับทางการ

สำหรับงานเขียนเชิงวิชาการสำหรับนักศึกษา ซึ่งเป็นงานเขียนที่นักศึกษาระดับปริญญาตรี ในสถาบันอุดมศึกษาต้องใช้สำหรับนำเสนอผลงานในรูปแบบการเขียนประเภทต่าง ๆ เนื่องจาก การศึกษาเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา จิราพร โชติเชียรวงศ์ เจียรนัย ศิริสวัสดิ์ และสุวรรณี อุดมผล (2550) กล่าวว่า การเรียนในระดับอุดมศึกษามีได้หมายถึง การเข้าห้องเรียน ฟังคำบรรยาย จดงาน และจดจำสิ่งที่อาจารย์สอนเท่านั้น แต่นักศึกษาจะต้องค้นคว้าเพิ่มเติมเพื่อให้มีความรอบรู้ รู้จักคิด พิจารณาตัดสินปัญหาต่าง ๆ ได้อย่างถูกต้องและมีเหตุผลอีกด้วย ดังนั้นผู้เรียนต้องมีการขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมจากหัวข้อหรือหลักสูตรที่กำหนดไว้ เพื่อนำเสนออาจารย์ผู้สอนเป็นการเขียน

ในรูปแบบต่าง ๆ ต้องชวนขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมจากหัวข้อหรือหลักสูตรที่กำหนดไว้เพื่อนำเสนอ อาจารย์ผู้สอนในรูปแบบต่าง ๆ กัน ซึ่งการนำเสนอผลงานในรูปแบบของการเขียนเชิงวิชาการนั้น เป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งของการศึกษา

จากประสบการณ์การสอนของผู้วิจัยพบว่านักศึกษามีปัญหาไม่สามารถนำเสนอผลงาน เขียนเชิงวิชาการได้ เนื่องจาก 1) การใช้ภาษาเชิงวิชาการพื้นฐานที่ไม่ถูกต้อง ดังที่ ทศพล ชาวอุทัย (2559) ได้กล่าวถึง ปัญหาการเขียนโดยทั่วไปว่าผู้เขียนมักเขียนผิด พลาดเช่น การวางรูปสระและวรรณยุกต์ การสะกดคำ การใช้คำผิดความหมาย และการเขียนรูปประโยคที่ไม่ถูกต้อง จากปัญหาต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาเป็นสิ่งที่ปรากฏกับนิสิต แม้เข้ามาศึกษาในระดับมหาวิทยาลัยข้อผิดพลาดดังกล่าวมักปรากฏให้เห็นอยู่เสมอ 2) การเขียนสรุปความ Bloom (1956) ได้กล่าวถึง ปัญหาของผู้เรียนไว้ว่า ผู้เรียนมักสรุปความไม่ตรงกับประเด็นสำคัญของเรื่อง โดยจับใจความสำคัญไม่ได้ว่า ส่วนใดสำคัญและส่วนใดเป็นประเด็นย่อยที่มีความสำคัญรองลงมา ปัญหาเช่นนี้ทำให้ส่งผลในการเรียนวิชาต่าง ๆ ซึ่งผู้เรียนไม่เข้าใจแก่นหรือแนวคิดของเรื่องอันมีผลต่อการเชื่อมโยงความคิดตามระดับชั้นต่าง ๆ ได้แก่ รู้จำ เข้าใจ นำไปใช้ วิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า 3) การเขียนข้อสอบอัตนัย วิชัย กอสงวนมิตร (2554) ได้กล่าวถึงปัญหาของการตอบข้อสอบอัตนัยของนักศึกษาสรุปได้ดังนี้ ตอบไม่ครบคำถาม ตอบไม่ตรงคำถาม ตอบคำถามในมุมมองที่แคบเกินไป ตอบคำถามโดยไม่อ้างอิงสิ่งที่ศึกษามา ขาดหลักความคิดหรือสาระสำคัญในการตอบ ขาดการลำดับเรื่อง จากปัญหาดังกล่าวทำให้การเขียนตอบข้อสอบอัตนัยของนักศึกษาขาดการอธิบายในการตอบ ทำให้รายละเอียดไม่ครบถ้วน และ 4) การเขียนรายงานทางวิชาการวิชาการ วัลลภ สันติประชา (2557) กล่าวถึง ปัญหาการเขียนรายงานที่พบเสมอ สรุปได้ดังนี้ เว้นวรรคตอนไม่ถูกต้อง ไม่ขึ้นย่อหน้าใหม่ เมื่อเริ่มใจความสำคัญใหม่ ใช้ภาษาพูด เรียงลำดับหัวข้อไม่ลำดับตามเหตุผลหรือลำดับตามความสำคัญ อ้างอิงไม่ถูกต้องตามรูปแบบ

นอกจากนี้ สุภารัตน์ สารสว่าง (2552) กล่าวถึง สิ่งที่ต้องปรับปรุงด้านการเรียนการสอน เรื่องการเขียนเชิงวิชาการในระดับอุดมศึกษาสรุปได้ว่า ควรให้ผู้เรียนมีการค้นคว้า ฝึกทักษะการใช้ภาษาไทยในด้านการเขียน เช่น การเขียนสรุปความ การเขียนนำเสนอผลงานในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การเขียนโครงการ การเขียนแสดงความพึงพอใจ ทั้งนี้ควรคำนึงถึงการฝึกคิดและวิเคราะห์ การริเริ่มสร้างสรรค์ และการเปิดโลกทัศน์

จากปัญหาของการเขียนเชิงวิชาการสำหรับนักศึกษาในระดับปริญญาตรี ผู้วิจัยซึ่งเป็นผู้สอนในระดับอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้องใช้กลวิธีการสอน สื่อ การเรียนการสอนหลายรูปแบบ รวมทั้งชี้แจงให้ผู้เรียนเห็นความสำคัญของการเขียนเชิงวิชาการ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเป็นผู้ส่งสารที่มีคุณภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงวิชาการของผู้เรียนให้ได้ผลดี และเกิดทักษะความชำนาญในการเขียนโดยการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงวิชาการ ที่มีหลากหลาย และเป็นประโยชน์ในการเขียนเชิงวิชาการของนักศึกษา ทั้งนี้จะมีการเปรียบเทียบทักษะการเขียนเชิงวิชาการก่อนและหลังการใช้แบบฝึก รวมทั้งประเมินความพึงพอใจที่มีต่อการใช้แบบฝึกอีกด้วย เพื่อพัฒนาการเขียนเชิงวิชาการให้ถูกต้องและสร้างแบบฝึกทักษะที่ดีที่จะนำไปสู่การเขียนที่มีประสิทธิภาพต่อไป

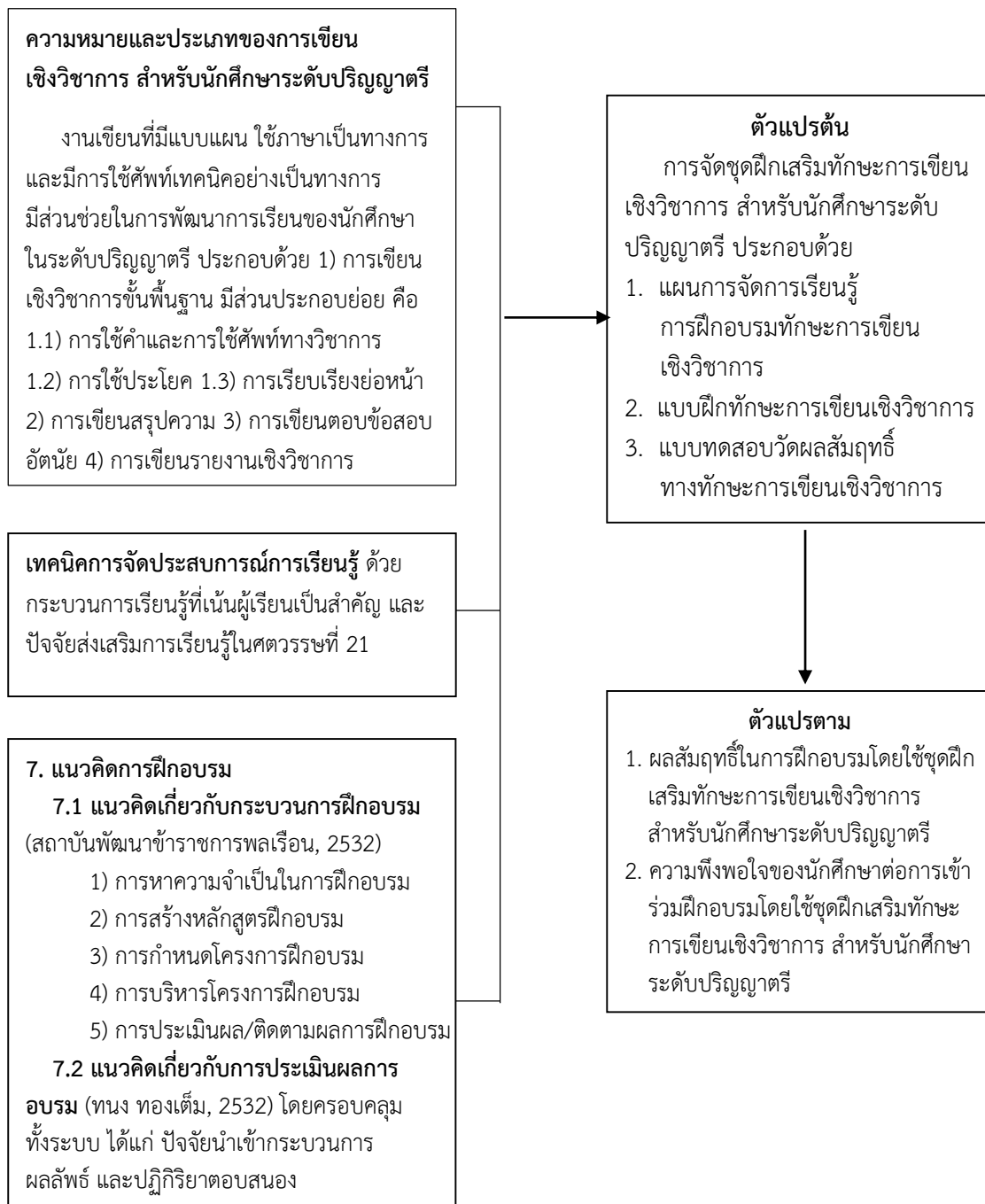
วัตถุประสงค์การวิจัย

1. สร้างชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. เพื่อเปรียบเทียบผลการใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง
3. เพื่อประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ

สมมติฐานการวิจัย

1. แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75
2. คะแนนทดสอบหลังเรียนของนักศึกษาที่ใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงวิชาการสูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน
3. คะแนนทดสอบหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงวิชาการสูงกว่าคะแนนทดสอบของนักศึกษากลุ่มควบคุมที่เรียนตามปกติ ไม่ได้เข้าร่วมอบรม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ลงทะเบียนเรียน ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 193 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างสำหรับทดลองที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ ที่ลงทะเบียนเรียนในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2559 โดยคัดเลือกนักศึกษาที่สมัครใจ และมีคะแนนการเขียนเชิงวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง หรือต่ำ มาจับคู่ (Matching) นักศึกษาที่มีคะแนนเท่ากันเป็นคู่ ๆ แล้วสุ่มแยกไปอยู่กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และให้มีเพศหญิงและชายเท่ากันในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ทั้งนี้เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างทั้งสองกลุ่มมีความใกล้เคียงกันมากที่สุด เพื่อควบคุมตัวแปรแทรกซ้อน โดยให้เป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 30 คน และเป็นกลุ่มควบคุม จำนวน 30 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 ชุดฝึกทักษะการเขียนเชิงวิชาการ ประกอบด้วย

1) แผนการจัดการเรียนรู้ การฝึกอบรมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ ประกอบด้วย การใช้คำ การใช้ประโยค การเรียบเรียงย่อหน้า การเขียนสรุปความ การเขียนตอบข้อสอบอัตนัย การเขียนรายงานเชิงวิชาการ รวมจำนวน 22 ชั่วโมง

2) แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงวิชาการ จำนวน 70 ข้อ

3) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางทักษะการเขียนเชิงวิชาการ จำนวน 60 ข้อ

4) แบบสอบถามความพึงพอใจ

2.2 ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่สร้างขึ้นทั้ง 4 ชุด มีความเหมาะสมที่จะนำไปใช้กับนักศึกษาระดับชั้นปริญญาตรี โดยมีค่าเฉลี่ยคะแนนการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน (IOC) อยู่ระหว่าง 0.6-1 ซึ่งอยู่ในระดับที่สอดคล้องตรงตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีประสิทธิภาพ จากสูตร E1/E2 โดย E1 หมายถึง คะแนนแบบฝึกหัดคิดเป็นร้อยละ และ E2 หมายถึง คะแนนทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ จากในงานวิจัยนี้กำหนดไว้เท่ากับ 75/75

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ดังนี้

3.1 สร้างชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้วิจัยสร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน ตรวจสอบและพิจารณาความเหมาะสมด้านต่าง ๆ พบว่า ด้านสาระการเรียนรู้ จุดประสงค์การเรียนรู้ กระบวนการจัดการเรียนรู้ สื่อการเรียนการสอน กระบวนการวัดและประเมินผล มีค่าอยู่ในระดับ 0.6 ขึ้นไป ดังนั้น แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี มีคุณภาพอยู่ในระดับสอดคล้อง และนำแบบฝึกเสริมทักษะไปทดลองกับนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน โดยผู้วิจัยสังเกต สัมภาษณ์และบันทึกผลที่ได้ พบว่า แบบฝึกเสริมทักษะคำชี้แจงยังไม่ชัดเจน ทำให้นักศึกษาเข้าใจกันคนละความหมาย จึงได้มาปรับการใช้ภาษาให้ชัดเจน และเมื่อลองให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดแล้ว พบว่า ไม่ทันเวลาตามที่กำหนด จึงได้ปรับลดจำนวนข้อให้เหมาะสมกับเวลา โดยตัดข้อที่มีความซ้ำซ้อนทิ้งไป

3.2 เปรียบเทียบผลการใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง โดยมีการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างสำหรับการทดลอง ดังนี้

3.1.1 รับสมัครนักศึกษาที่สมัครใจเข้าร่วมการทดลอง โดยให้นักศึกษาทำแบบทดสอบวัดทักษะการเขียนเชิงวิชาการสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี คัดเลือกนักศึกษาที่ได้คะแนนอยู่ในระดับจางานกลางถึงน้อย เนื่องจากเป็นนักศึกษาที่ควรได้รับการพัฒนาการเขียนทักษะเชิงวิชาการ

3.1.2 รับนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดปทุมธานี หรือใกล้เคียง ให้เป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม จำนวนกลุ่มละ 30 คน รวมนักศึกษาทั้งหมด 60 คน เนื่องจากการทดลองโปรแกรมฝึกอบรมการเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ เป็นกิจกรรมที่จัดขึ้นนอกเหนือการเรียนการสอนตามปกติในหลักสูตร จึงจำเป็นต้องจัดในช่วงเย็นและ/หรือวันเสาร์-อาทิตย์ ดังนั้น นักศึกษาที่เข้าร่วมกิจกรรมได้จึงจำเป็นต้องพักในหอพักของมหาวิทยาลัยหรือใกล้เคียง เพื่อความสะดวกและปลอดภัยในการเดินทางร่วมกิจกรรมของนักศึกษา

3.1.3 คัดเลือกนักศึกษากลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม โดยให้มี เพศ คะแนนเฉลี่ยสะสมระดับมัธยม กลุ่มสาขาวิชาที่เรียน การศึกษาของบิดาและมารดา มีความใกล้เคียงกันมากที่สุด เพื่อลดตัวแปรแทรกซ้อนที่อาจเกิดขึ้นในขณะทดลองได้

3. ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ โดยรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาผู้เข้าร่วมอบรม จำนวน 30 คน ตอบแบบสอบถามความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะ การเขียนเชิงวิชาการ จำนวน 4 ด้าน

4. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

4.1 หาประสิทธิภาพของชุดฝึกจากใช้สูตร E1/E2 โดย E1 หมายถึง คะแนนแบบฝึกหัดคิดเป็นร้อยละ และ E2 หมายถึง คะแนนทดสอบหลังเรียน คิดเป็นร้อยละ จากในงานวิจัยนี้กำหนดไว้เท่ากับ 75/75

4.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนแบบทดสอบก่อนใช้แบบฝึกทักษะการเขียนเชิงวิชาการของกลุ่มทดลอง นับคะแนนแบบทดสอบก่อนเรียนของกลุ่มควบคุม โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Independent Samples)

4.3 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนก่อนและหลังใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการของกลุ่มทดลอง โดยใช้การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม ที่เป็นอิสระจากกัน (t-test for Independent Samples)

4.4 ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ โดยใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแจกแบบประเมินให้นักศึกษาผู้เข้าร่วมอบรมหลังจากเข้าร่วมการอบรมแล้ว

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องการสร้างชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ได้ผลการวิจัยดังนี้

1. ผลการพัฒนาชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 ผลปรากฏดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการหาประสิทธิภาพของแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษา ระดับปริญญาตรี กลุ่มทดลอง

รายการ	คะแนนทดสอบ ก่อนเรียน (60 คะแนน)	คะแนนแบบฝึกหัด (70 คะแนน)	คะแนนทดสอบ หลังเรียน (60 คะแนน)
คะแนนรวม	877	1783	1520
คะแนนเฉลี่ย	29.23	59.43	50.66
คะแนนคิดเป็นร้อยละ	48.71	84.90(E1)	84.43(E2)

จากตารางที่ 1 แสดงว่านักศึกษาระดับปริญญาตรี ในกลุ่มทดลอง สามารถทำคะแนนทดสอบระหว่างเรียนได้เฉลี่ยร้อยละ 48.71 ทำคะแนนแบบฝึกหัดเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ ได้ถูกต้องเฉลี่ยร้อยละ 84.90 และทำคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละ 50.66 ดังนั้น แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพ 84.90/84.43 ซึ่งเป็นประสิทธิภาพที่อยู่ในเกณฑ์ที่ตั้งไว้

2. ผลการเปรียบเทียบผลการใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม และระหว่างก่อนการทดลองและหลังการทดลอง ปรากฏดังตารางที่ 2 ถึงตารางที่ 5

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการทำแบบทดสอบก่อนใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ ระหว่างกลุ่มการทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
กลุ่มควบคุม	30	27.03	3.11	.934	.358
กลุ่มทดลอง	30	27.86	3.81		

จากตารางที่ 2 แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนการทดลองของนักศึกษากลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ดังนั้นแสดงว่าคะแนนการทำแบบทดสอบระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของคะแนนการทำแบบทดสอบหลังใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุม

กลุ่มตัวอย่าง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
กลุ่มควบคุม	30	30.40	3.51	2.92	.007
กลุ่มทดลอง	30	32.86	3.44		

จากตารางที่ 3 แสดงว่าคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบหลังการทดลองของนักศึกษาในกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ดังนั้น นักศึกษาในกลุ่มทดลองที่เรียน โดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ ทำคะแนนแบบทดสอบหลังเรียนได้คะแนนสูงกว่า นักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมฝึกอบรม

ตารางที่ 4 ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนและหลังใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ ของกลุ่มทดลอง

กลุ่มทดลอง	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	30	27.86	3.81	7.77	.000
หลังเรียน	30	32.86	3.44		

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนด้วยแบบฝึกเสริมเสริมทักษะเชิงวิชาการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

ตารางที่ 5 ผลเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยแบบทดสอบก่อนและหลังเรียนของนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการของกลุ่มควบคุม

กลุ่มควบคุม	n	$\bar{X}$	S.D.	t	p-value
ก่อนเรียน	30	27.03	3.11	18.41	.000
หลังเรียน	30	30.40	3.51		

จากตารางที่ 5 แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนของนักศึกษาที่ไม่ได้เข้าร่วมใช้แบบฝึกเสริมเสริมทักษะเชิงวิชาการสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ .05

3. ประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ

ตารางที่ 6 ผลประเมินความพึงพอใจที่นักศึกษามีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ

รายการประเมิน	คะแนนเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ความหมาย
1. ด้านเนื้อหา	4.50	0.80	มากที่สุด
2. ด้านกระบวนการ	4.46	0.67	มากที่สุด
3. ด้านการใช้สื่อและเอกสารต่าง ๆ ในการฝึกอบรม	4.66	0.64	มากที่สุด
4. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ	4.51	0.52	มากที่สุด
รวม	4.53	0.65	มากที่สุด

จากตารางที่ 6 แสดงผลการประเมินความพึงพอใจของนักศึกษากลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการฝึกอบรมเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.53$) โดยเรียงลำดับตามรายด้านจากความพึงพอใจมากที่สุดไปหาน้อยดังนี้ ด้านการใช้สื่อและเอกสารต่าง ๆ ในการฝึกอบรม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$) รองลงมา ได้แก่ ด้านประโยชน์ที่ได้รับ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.51$) ด้านเนื้อหา อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.50$) และด้านกระบวนการ อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.46$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายได้ดังนี้

1. ผลการพัฒนาแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ จำนวน 3 ชุด มีจำนวนนักศึกษาทำแบบฝึกผ่านเกณฑ์ โดยเฉลี่ยร้อยละ 84.90 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75 ตัวแรก เมื่อพิจารณาจากแบบฝึก พบว่า นักศึกษาผ่านเกณฑ์มาตรฐาน เนื่องจากมีกิจกรรมย่อยให้นักศึกษาฝึกปฏิบัติที่หลากหลาย สอดคล้องกับเนื้อหาที่กำหนด และเมื่อนำข้อสอบวัดผลเชิงสัมฤทธิ์มาทดสอบหลังเรียน มีจำนวนนักศึกษาสามารถสอบผ่านเกณฑ์ได้เฉลี่ยร้อยละ 84.43 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐาน 75 ตัวหลังแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี ที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 โดยในการทดลอง ครั้งนี้ได้ค่าประสิทธิภาพ 84.90/84.43 ทั้งนี้สาเหตุที่แบบฝึกเสริมทักษะและแบบทดสอบได้ตามที่กำหนดในสมมติฐาน อาจเป็นเพราะมีการเรียงลำดับเนื้อหาในแต่ละแบบฝึกหัด เรียงจากเนื้อหาง่ายไปยาก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาทักษะทางการเขียน ซึ่งสอดคล้องกับ สุมาลี วีระวงศ์ (2549) ได้กล่าวถึงการเขียนว่า ควรฝึกฝนทักษะพื้นฐานในการใช้ภาษาของผู้เรียนเป็นลำดับ ได้แก่ การใช้คำ การใช้ประโยค การเขียนย่อหน้า การเขียนโครงเรื่อง

จะทำให้ผู้เรียนสามารถเขียนงานอื่น ๆ ถูกต้องไปด้วย จากผลการวิจัยจึงกล่าวได้ว่า แบบฝึกหัดเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ ในระดับชั้นปริญญาตรี มีผลทำให้นักศึกษามีผลสัมฤทธิ์ทางการเขียนเชิงวิชาการสูงขึ้นกว่าการเรียนรู้ในรายวิชาปกติ เพราะแบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการมีแบบฝึกหัดที่หลากหลาย มีเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับในชีวิตประจำวันของนักศึกษา ทำให้นักศึกษาเกิดความสนใจ มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทศพล ชาวอุทัย (2559) กล่าวถึง การพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเพิ่มความสามารถในการเขียนไว้ว่า อันดับแรกควรกระตุ้นจินตนาการและสร้างบรรยากาศให้ผู้เรียนเกิดความสนใจก่อน นอกจากนี้ในชุดการฝึกอบรมมีการยกตัวอย่างประกอบ พร้อมอธิบายแต่ละขั้นตอนในการศึกษาอย่างละเอียด ทำให้นักศึกษาสามารถศึกษาค้นคว้า ทบทวน ได้เองในช่วงเวลาว่างได้ แต่ทั้งนี้ควรทบทวนความรู้เดิมด้านการเขียนของผู้เรียน รวมถึงกระตุ้นให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอด้วย

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษากลุ่มทดลองที่ใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ พบว่า คะแนนทดสอบหลังเรียน ($\bar{X} = 32.86$) ของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการใช้ภาษาในการเขียนทางวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี สูงกว่าคะแนนทดสอบก่อนเรียน ($\bar{X} = 27.86$) และคะแนนทดสอบหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการใช้ภาษาในการเขียนทางวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีสูงกว่าคะแนนทดสอบหลังเรียนของนักศึกษาที่เรียนตามปกติ โดยนักศึกษากลุ่มทดลองมีค่าผลสัมฤทธิ์สูงกว่าของนักศึกษากลุ่มควบคุม ทั้งนี้เนื่องจากแบบฝึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถพัฒนาทักษะการเขียนเชิงวิชาการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้คำ การใช้ประโยค การเรียบเรียงย่อหน้า การเขียนสรุปความ การเขียนตอบข้อสอบอัตนัย การเขียนรายงานเชิงวิชาการ ซึ่งเรียงลำดับจากเนื้อหาที่ง่ายไปสู่เนื้อหาที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งช่วยส่งเสริมทักษะการเขียนของนักศึกษาให้เพิ่มขึ้น ดังที่ ดวงใจ ไทยอุบล (2550) กล่าวถึง หลักการพัฒนาการเขียนไว้ว่า ทักษะการเขียนเกิดจากการฝึกฝนและจะต้องทำอย่างมีระบบ คือ ทักษะการเขียนจะต้องดำเนินการโดยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอและต้องใช้เวลาฝึกฝนนานพอสมควรจึงจะเกิดความชำนาญ ในการฝึกฝนการเขียนนั้นจะต้องฝึกให้ถูกวิธีและถูกหลักเกณฑ์ ต้องสะกดคำให้ถูกเพื่อเรียบเรียงถ้อยคำให้สื่อความหมายได้ชัดเจน นอกจากนี้การเขียนเป็นการใช้ภาษา ซึ่งต้องอาศัยการสั่งสมความรู้ความคิดจากการอ่านและการฟัง ถ้าฟังมากอ่านมากก็จะทำให้ผู้เขียนมีความรู้ เพิ่มขึ้น จึงเห็นได้ว่า กลุ่มทดลองซึ่งได้รับการอบรมฝึกฝนพัฒนาทักษะทางด้านการเขียนจึงสามารถพัฒนาทักษะการเขียนเชิงวิชาการได้มากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกฝนพัฒนาทักษะทาง การเขียนเชิงวิชาการ ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงควรให้ความสำคัญกับการฝึกฝนการเขียนอย่างสม่ำเสมอ รวมถึงให้ความสำคัญกับด้านการอ่านและการฟังด้วย เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการสั่งสมความรู้และถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานเขียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. ผลการเปรียบเทียบผลการใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี พบว่า ผลสัมฤทธิ์หลังเรียนของนักศึกษาที่ใช้ชุดฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สูงกว่าผลสัมฤทธิ์ก่อนเรียน แสดงให้เห็นว่านักศึกษามีการพัฒนาทักษะการเขียนเชิงวิชาการเพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับที่ ชรัญญา เล็กเจริญศรี (2559) กล่าวไว้ว่า การนำแบบฝึกมาประกอบ การเรียนการสอนทางภาษาช่วยให้มีผลการเรียนที่ได้ประสิทธิภาพ และมีความก้าวหน้าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น การทำกิจกรรมประเภทแบบฝึกจึงสามารถนำไปใช้เรียนรู้และฝึกฝนให้

ผู้เรียนเกิดความชำนาญ จนเกิดการพัฒนาทางด้านการใช้ภาษาได้ นอกจากนี้ยังเป็นเพราะในแต่ละแบบฝึกมุ่งเน้นให้นักศึกษาฝึกคิดวิเคราะห์ด้วยตนเอง เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีการให้ผู้เรียนมีการร่วมกันอภิปรายในข้อผิดพลาดที่เกิดขึ้นในการทำแบบฝึกหัดแต่ละครั้ง ซึ่งมีส่วนช่วยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการเข้าร่วมกิจกรรมในแต่ละครั้ง ดังที่ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2532) กล่าวถึง การสอนภาษาไทยให้สนุกไว้ว่า ต้องพยายามให้ผู้เรียนทำแบบฝึกหัดมากที่สุด และหากผู้เรียนทำผิดพลาด ผู้สอนจะต้องชี้แจงให้ผู้เรียนทราบว่ามีผิดตรงไหน อย่างไร แต่มีข้อระวังคือ อย่าให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอาย และเมื่อเกิดข้อผิดพลาด จะต้องรีบแก้ไข ไม่ควรปล่อยให้ผ่านไปโดยไม่แก้ไขเด็ดขาด

4. ผลประเมินความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการเรียนโดยใช้แบบฝึกเสริมทักษะการเขียนเชิงวิชาการ อยู่ในระดับดีมาก ทำให้เห็นว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจทั้งในด้าน 1) เนื้อหา 2) กระบวนการ 3) การใช้สื่อและเอกสารต่าง ๆ ในการอบรม 4) ประโยชน์ที่ได้รับ โดยประโยชน์ที่ได้รับจากการเข้าร่วมอบรมนี้ มีส่วนช่วยพัฒนานักศึกษา ดังที่ นวรัตน์ โฉมงาม (2556) ได้ศึกษาถึงประโยชน์ของกิจกรรมนักศึกษาไว้ว่า กิจกรรมนักศึกษามีความสำคัญยิ่งในการพัฒนานักศึกษาให้ครบทุกด้าน จากประสบการณ์ตรงในการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ทำให้เกิดการพัฒนาทางด้านความคิด เจตคติ พฤติกรรม ร่างกาย และจิตใจ ดังนั้น ในการจัดกิจกรรมฝึกอบรมนักศึกษาในครั้งนี้นอกจากนักศึกษาจะได้ความรู้แล้วยังพัฒนาครบทุกด้านจากการทำงานร่วมกับผู้อื่น นอกจากนี้จากการสังเกตยังเห็นได้ว่าผู้เรียนมีความกระตือรือร้น สนุกสนานไปกับกิจกรรม ทั้งนี้เป็นเพราะเนื้อหาที่น่าสนใจใช้ใกล้ตัวกับนักศึกษา สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนในรายวิชาอื่น ๆ ดังงานวิจัยของ อนงค์ สัตนาโค (2551) พบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจในการจัดกิจกรรมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากการฝึกได้ใช้เทคนิคการจัด การเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย โดยยึดหลักจิตวิทยาในการเรียนรู้มาใช้ และผู้เรียนเป็นสำคัญในการเรียนรู้ โดยจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้วยตนเอง ด้วยการเขียนเป็นรายบุคคลและงานกลุ่ม ในขณะที่เสนอผลงานครูให้การเสริมแรงทางบวกหากนักเรียนนำเสนองานได้ดี และให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมหากนักเรียนทำผลงานไม่ดี ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ไปทีละขั้นตอนตามความสามารถและความสนใจของตนเอง ทั้งนี้เมื่อผู้เรียนได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ทางด้านศาสตร์และเทคนิคต่าง ๆ แล้ว จึงเป็นเหตุให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์และเกิดเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ต่อไป

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1.1 สามารถนำกิจกรรมจากชุดเสริมทักษะการเขียนทางวิชาการไปใช้ในการจัดกิจกรรมสอดแทรกในรายวิชาทางภาษาไทยในด้านทักษะการเขียนได้ เพื่อให้ผู้เรียนมีความสามารถในการเขียนที่สูงขึ้น

1.2 ทางมหาวิทยาลัยอื่น ๆ คณะ หรือสาขาวิชาที่ต้องการพัฒนานักศึกษาด้านการเขียนทางวิชาการ สามารถนำโปรแกรมฝึกอบรมไปใช้กับผู้เรียนเพื่อเพิ่มศักยภาพด้านการเขียนเชิงวิชาการได้ ซึ่งเหมาะสำหรับนักศึกษาทุกชั้นปี

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

2.1 ควรนำแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงวิชาการ สำหรับนักศึกษา ไปใช้ในมหาวิทยาลัย
อื่น ๆ

2.2 ควรศึกษาการสร้างแบบฝึกทักษะการเขียนเชิงวิชาการ โดยมีเนื้อหาให้สอดคล้อง
กับคณะที่เรียน จะช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถค้นคว้า ทำรายงานในสาขาวิชาได้ถูกต้อง

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ คณะกรรมการสำนักวิจัย มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรม
ราชูปถัมภ์ ที่ให้ทุนวิจัยในครั้งนี้ด้วย

เอกสารอ้างอิง

จิราพร โชติเกียรติวงศ์ เจียรนัย ศิริสวัสดิ์ และสุวรรณ อุดมผล. (2550). การใช้ภาษาไทย 2.

ใน “การเขียนรายงานวิชาการ”. (พิมพ์ครั้งที่ 6). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
ขวัญฤทัย เล็กเจริญศรี. (2559). แบบฝึกทักษะการสะกดคำไทยที่ใช้สระ ไอ ออ และอัย สำหรับผู้เรียน

ชาวต่างประเทศ โรงเรียนนานาชาติสวนระยอง อ.บ้านฉาง จ.ระยอง.

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทยในฐานะภาษาต่างประเทศ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2532). การเขียน 2. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.

ดวงใจ ไทยอุบล. (2550). ทักษะการเขียนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เถกิง พันธุ์เถกิงอมร. (2558). เอกสารประกอบการบรรยายในโครงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

ด้านการเรียนการสอนด้านการวิจัยและด้านการสนับสนุนวิชาการ สำหรับอาจารย์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา.

ทนต์ ทองเต็ม. (2532). การประเมินผลการฝึกอบรม. เอกสารประกอบการบรรยาย

เอกสารอัดสำเนา.

ทศพล ขาวอุทัย. (2559). การพัฒนารูปแบบการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถในการเขียน

เชิงสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4. ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาวิทยาการทางการศึกษาและการจัดการเรียนรู้ บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นวรรตน์ โฉมงาม. (2556). ทักษะของนักศึกษาที่มีต่อการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยรามคำแหง. การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วัลลภ สันติประชา. (2557). ปัญหาการเขียนรายงาน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีปทุม.

วิชัย กอสงวนมิตร. (2554). ปัญหาการตอบข้อสอบอัตนัยของนักศึกษา. วารสารพัฒนาการเรียน

การสอน มหาวิทยาลัยรังสิต. 5(1): 77-85.

สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. (2532). กระบวนการฝึกอบรม. กรุงเทพฯ: สำนักงาน ก.พ.

- สุดารัตน์ สารสว่าง. (2552). **การบริหาร: การบริหารวิชาการอุดมศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิราวุฒวิทยาลัย.
- สุมาลี วีระวงศ์. (2549). **ลัทธิภาษาศาสตร์**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: อมรินทร์.
- อนงค์ สัตนาโค. (2551). **การพัฒนาชุดฝึกการเขียนสรุปความ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยใช้ผังกราฟิก ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดงกำฟ้า**. หนองคาย: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาหนองคาย เขต 2.
- Bloom, B. S. (ed.). (1956). **Taxonomy of Educational Objectives, the classification of educational goals**. Handbook I: Cognitive Domain New York: McKay.